

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-1-068 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 21-04/43-18
Karar Tarihi : 21.01.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : E. Ebru ÖZTÜRK, Betül AYHAN, Uğur Bilgehan BURHAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - TransnetBW GmbH
- MHP Management- und IT-Beratung GmbH
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Evren SESLİ,
Av. Hazar BAŞAR
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13 River Plaza Kat:11-12
34394 Levent, Şişli, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** TransnetBW GmbH ile MHP Management -und IT-Beratung GmbH arasında yeni bir ortak girişim şirketi kurulması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 30.11.2020 tarih ve 12908 sayı ile giren ve eksiklikleri 07.01.2021 tarih ve 14259 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 14.01.2021 tarih ve 2020-1-068/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda, TransnetBW GmbH (TRANSNET) ve MHP Management-und IT- Beratung GmbH (MHP) arasında üçüncü kişilere akıllı enerji sistemleri hizmetleri sunmak üzere Almanya'da yeni bir ortak girişim şirketi kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) İşlemin temelini Ortak Girişim Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır. Sözleşme uyarınca Almanya hukukuna uygun olarak bir ortak girişim şirketi kurulacaktır. MHP ve TRANSNET ortak girişim şirketinin sermayesine (.....) oranda iştirak etmeyi taahhüt etmektedir.
- (6) Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar, kurulan ortak girişim şirketinin, kurucu teşebbüsler tarafından "ortak kontrol" altında tutulması ve kurulan şirketin, "bağımsız bir iktisadi varlık" niteliği taşımasıdır.

(7) İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edilmektedir. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik ticari eylemlerine yön veren kararları engelleyebilme yetkisidir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 50. ve devamındaki paragraflarda ortak kontrolün ortaya çıktığı başlıca durumlar; tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması olarak düzenlenmektedir. Bu anlamda, ana şirketlerin kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli kararlarda (üst yönetimin atanması, bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur.

(8) Taraflar arasında imzalanması planlanan Sözleşme'nin ilgili maddelerinde bildirim konusu işlem sonucunda;

– (.....)

hususları düzenlenmiştir. Ortak girişimin hissedarlık yapısından ve Sözleşme'nin ilgili maddelerinden kurulacak ortak girişimin TRANSNET ve MHP'nin ortak kontrolü altında olacağı anlaşılmıştır.

(9) Ortak girişimlerde aranan ikinci koşul ise üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliğini taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Kılavuz'un 82. vd. paragraflarında bir ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebilmesi için ortak girişimin bağımsız olarak faaliyet göstermek bakımından yeterli kaynaklara sahip olması, doğrudan ana şirketlerle bağlantılı bir işlevin ötesinde bir faaliyet göstermesi, satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmaması, kalıcı olarak faaliyet göstermesi gibi nitelikleri taşıması gerektiği düzenlenmektedir.

(10) Ortak girişim şirketi, iki genel müdür de dâhil olmak üzere günlük faaliyetleriyle ilgilenen kendine ait bir yönetime sahip olacaktır. Bunun yanında ortak girişim şirketi işletme faaliyetlerini kalıcı olarak yerine getirmek üzere kendine ait sermaye, personel ve varlıklar da dâhil olmak üzere yeterli kaynağa sahip olacak, ortak girişim şirketinin kendine özgü bir pazara erişimi olacak ve pazar mevcudiyeti sağlayacaktır. Kurulacak ortak girişimin nihai olarak ve büyük çoğunlukla üçüncü kişilere hizmet sunmasının hedeflendiği, ortak girişim taraflarının da ortak girişim şirketi ile akıllı enerji sistemleri hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin çerçeve anlaşmalar imzalamasının planlandığı belirtilmiştir. Söz konusu anlaşmaların üçüncü kişilerle kurulacak ilişkilerden farklı olmayacağı ve herhangi bir ayrımcı unsur gözetilmeyeceği ifade edilmiştir. Taraflar, nihai olarak ortak girişim şirketinin üçüncü kişilere hizmet sunmasını hedeflemekte, (.....) öngörülmektedir. Ortak girişim şirketi, kalıcı olarak faaliyet göstermek üzere belirsiz süreli olarak kurulacaktır. Bu bilgiler ışığında, ortak girişimin tam işlevsellik niteliğine sahip olacağı kanaatine varılmıştır.

(11) Verilen bilgiler ışığında, bildirim konusu işlemin, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim kurulması niteliğini taşıdığı ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İşlem taraflarının ciroları 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesi birinci fıkrasında öngörülen ciro eşiklerini aştığından, bildirim konu işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.

(12) Ortak girişim taraflarından MHP, ağırlıklı olarak otomotiv sektörüne yönetim danışmanlığı, sistem entegrasyonu, uygulama yönetimi ve dijital hizmetler sunan bir yönetim ve bilgi teknolojileri danışmanlık şirkettir. MHP, mevcut akıllı enerji sistem

hizmetleri (*Intelligent Energy System Services – IE2S*) işinin tamamını ortak girişim şirketine aktaracaktır. MHP'nin tek kontrolüne sahip olan PORSCHE, merkezi Almanya, Stuttgart'ta bulunan ve Almanya hukukuna göre kurulmuş bir şirket olup yüksek performanslı spor otomobil, sedan ve sportif çok amaçlı araçların (*sports utility vehicle – SUV*) tasarımı, üretimi ve dağıtımı konusunda uzmanlaşmış bir otomobil üreticisidir. Porsche üzerinde dolaylı tek kontrole sahip VWAG ise Volkswagen (VW) Grubu'nun ana şirketidir. VW Grubu dünya genelinde yedek parça ve aksesuar dâhil olmak üzere binek otomobillerin, hafif ticari araçların, kamyonların, otobüslerin, tur otobüslerinin, otobüs şasislerinin, motosikletlerin ve dizel motorların geliştirilmesi, üretimi, pazarlanması ve satışı alanlarında faaliyet göstermektedir. VW Grubu ayrıca motorlu araçların dağıtımı alanında da faaliyet göstermektedir. VW Grubu bünyesinde Volkswagen Binek Araçlar, Volkswagen Hafif Ticari, Porsche, Audi, Skoda, Bentley, Bugatti, Lamborghini, SEAT, MAN, Scania ve Ducati markaları yer almaktadır.

- (13) VWAG ve VW Grubu, Türkiye'de yerleşik iştirakleri ve Türkiye'ye doğrudan satışları vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. VW Grubu Türkiye'de binek araçların tedariki, ticari araçların tedariki, finansman hizmetleri, sigorta hizmetleri, filo yönetim hizmetleri ve gemi motoru tedariki alanlarında faaliyette bulunmaktadır. VW Grubu'nun Türkiye'deki iştirakleri MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş., MAN Türkiye A.Ş., MAN Energy Solutions Servis ve Ticaret Ltd. Şti., Renk Transmisyon Sanayi A.Ş., VDF Servis ve Ticaret A.Ş. ve Volkswagen Doğu Finansman A.Ş.'den oluşmaktadır.
- (14) Ortak girişimin diğer tarafı TRANSNET, merkezi Almanya, Stuttgart'ta bulunan dört Alman elektrik iletim sistemi operatöründen biridir. TRANSNET, Baden-Wuerttemberg'deki elektrik iletim sisteminin büyük bir bölümünü işletmektedir. TRANSNET'in müşterileri; elektrik enerjisi tedarikçileri, elektrik santralleri ve dağıtım şebekeleridir. TRANSNET hisselerinin tamamı ve tek kontrolü EnBW Energie Baden-Württemberg AG'ye (EnBW) aittir. EnBW, merkezi Almanya-Karlsruhe'de bulunan enerji, su temini ve atık tasfiyesi alanlarında faaliyet gösteren bir teşebbüstür. Bunun yanında EnBW, bilgi işlem teknolojileri, iletişim teknolojileri, ulaşım ve gayrimenkul sektörlerinde kalıcı yatırımları vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. EnBW, Türkiye'de iştirakleri EnBW Holding A.Ş. ve Borusan EnBW Enerji Yatırımları ve Üretim A.Ş. (Borusan EnBW) aracılığıyla faaliyet göstermektedir. EnBW Holding A.Ş.'nin kayda değer bir faaliyeti bulunmamakla birlikte, Borusan EnBW yenilenebilir enerji üretimi alanında faaliyet göstermektedir. Borusan EnBW, Balıkesir (Bandırma), Tekirdağ (Balabanlı), Bursa (Harmanlık), Çanakkale (Koru), Mersin (Mut), İzmir (Fuat), Kartaldağı (Gaziantep), Kırklareli (Kıyıköy)'de rüzgâr enerji santralleri işletmektedir. Bunların dışında Mersin'de iki güneş enerjisi santrali ve Erzurum'da su enerjisi santrali bulunmaktadır.
- (15) Ortak girişim şirketinin ilk etapta yalnızca Almanya pazarına odaklanarak Avrupa'da faaliyete geçmesi öngörülmekte ve kısa veya orta vadede Türkiye'de faaliyet göstermesi planlanmamaktadır. Ortak girişim taraflarının Türkiye'deki faaliyetleri ile kurulacak ortak girişimin faaliyetleri arasında yatay veya dikey örtüşme bulunmamaktadır.
- (16) Bununla birlikte, ortak girişim şirketinin Türkiye'de faaliyete geçmesi halinde bildirim konu işlemin Türkiye'deki olası etkileri incelenmiştir. Ortak girişim şirketinin EnBW grubu dâhil olmak üzere ilk aşamada hizmetlerini enerji sektörüne yöneltmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda EnBW ile ortak girişim şirketinin faaliyetleri arasında potansiyel bir dikey ilişkiden bahsetmek mümkündür. Teşebbüs temsilcileri tarafından söz konusu potansiyel dikey ilişkiye ilişkin olarak yapılan açıklamada, ortak girişimin faaliyetlerinin EnBW'nin enerji sektöründeki faaliyetleri bakımından doğrudan bir girdi

teşkil etmediği, ortak girişim şirketinin bilgi teknolojileri danışmanlığı faaliyetlerinin EnBW'nin enerji sektöründeki faaliyetleri açısından dikey örtüşme yarattığı göz önüne alınsa dahi, bu örtüşmenin küresel düzeyde dahi ihmal edilebilir nitelikte olacağı, EnBW'nin Türkiye'deki yenilenebilir enerji bakımından pazar payının yaklaşık % (.....) civarında olduğu, EnBW'nin faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarının “*rüzgâr enerji santralleri üzerinden yenilenebilir enerji üretimi*” olarak daha dar bir şekilde tanımladığı halde dahi pazar payının % (.....) seviyesinde kaldığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte Türkiye’de, gerek EnBW’nin faaliyet gösterdiği yenilenebilir enerji alanında, gerekse ortak girişim şirketinin esas olarak faaliyet göstermesi planlandığı enerji sektöründeki bilgi teknolojileri danışmanlığı hizmetleri pazarında birçok potansiyel rakibin bulunduğu ve dolayısıyla söz konusu pazarların rekabetçi olduğu anlaşılmıştır.

- (17) Ortak girişim şirketinin faaliyetleri ile ortak girişim tarafı MHP'nin dâhil olduğu VWAG grubunun faaliyetleri arasındaki ilişki incelendiğinde, ortak girişim şirketinin özel olarak otomotiv sektörüne yönelik bilgi teknolojileri danışmanlık ve yönetim hizmeti sağlaması konusunda bir planın söz konusu olmadığı, farklı sektörlerden tüm potansiyel müşterilere bilgi teknolojileri danışmanlık hizmeti sağlamak hedefiyle kurulacağı anlaşılmıştır.
- (18) Ortak girişim şirketinin faaliyetlerinin ortak girişim taraflarının sunduğu hizmetler için ana bileşen veya girdi teşkil etmediği, bu sebeple ortak girişim şirketinin faaliyetleri ile ortak girişim taraflarının faaliyetleri arasında küresel çapta dikey örtüşmeden bahsetmenin mümkün olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte ortak girişimin bilgi teknolojileri danışmanlığı hizmetleri pazarında hizmet sunma potansiyeli olan faaliyet kolları arasında otomotiv sektörünün de yer alması nedeniyle potansiyel bir dikey ilişki varsayılsa dahi, VWAG'nin küresel düzeyde otomotiv sektördeki pazar payının % (.....) civarında olduğu, Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin 2020 yılının pazar verilerine göre VWAG markalarının Türkiye'deki pazar payının % (.....) civarında olduğu, ortak girişim şirketinin faaliyet göstereceği pazarda Türkiye’de hâlihazırda birçok rakibin faaliyet gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda işlemin rekabetçi bir endişeye yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (19) Öte yandan, ortak girişim tarafı MHP ile Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft (Munich RE) arasında 2020 yılının ilk yarısında üçüncü kişilere dijital ve esnek üretim çözümlerine ilişkin bilgi teknolojileri danışmanlığı ve yan hizmetler sunmak üzere bir ortak girişim şirketi (Munich OG) kurulmuştur. Munich OG'nin faaliyetleri¹ ile karara konu ortak girişim şirketinin faaliyetleri arasında küresel çapta yatay örtüşme bulunmaktadır. Ancak Munich OG'nin 2020 yılı pazar payının % (.....) seviyesinde olduğu, dolayısıyla Munich OG ile ortak girişim şirketinin toplam pazar payının % (.....)'nin altında olacağını tahmin edildiği ve bildirim konu işlemin küresel düzeydeki pazarların rekabetçi yapısını etkilemeyeceği anlaşılmıştır.
- (20) Bu bağlamda, bildirim konu işlem kapsamında Türkiye’de etkilenen bir pazar bulunmadığı, ancak işlem neticesinde Türkiye’de ve küresel ölçekte ortaya çıkabilecek potansiyel yatay/dikey örtüşmeler dikkate alınsa dahi, tarafların pazar paylarının düşük olması ve pazarların rekabetçi yapısı göz önünde bulundurulduğunda ilgili işlem neticesinde etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması riskinin doğmayacağı sonucuna varılmıştır.

¹ Munich OG'nin Türkiye’de herhangi bir faaliyeti veya iştiraki bulunmamaktadır.

H. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.